N°. 2883 1856.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *ƒ* 5.00; voor de buitensteden *ƒ* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG 22 OKTOBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *ƒ* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 21 Oktober.

De parijsche officiëele *Moniteur* geeft eindelijk de lang verwachte ophelderingen, die de stelling van het fransche gouvernement in de napelsche quaestie moeten afbakenen. Onze lezers zullen haar vinden onder de rubriek van Frankrijk, waar wij eene vertaling geven van hetgeen de *Independance belge* daarvan, zooals ze zegt, bijna woordelijk mededeelt. Wij vinden die inlichtingen noch Frankrijk waardig, noch zoo volkomen geruststellend, als vooruit door de parijsche korrespondenten is aangekondigd. Er staan beweeringen te lezen, die wij zouden moeten omkeeren, om ze waar te kunnen noemen. Er worden daar maatregelen aangekondigd tot een doel, 'twelk, als men opregtelijk wil wat men zegt te willen, niet kan verwezenlijkt worden. Er worden daar eindelijk geruststellingen gegeven, die van Frankrijks zijde goed gemeend kunnen zijn, zonder dat zij daarom genoegzame geruststelling aanbieden. Het stuk, zooals het daar voor ons ligt, bevreemdt ons ten hoogste en onder vele opzigten. Maar alvorens ons oordeel daarover uit te spreken, willen wij de eigen woorden van den *Moniteur* afwachten.

Zoo even gewordt ons het voorloopig verslag van het onderzoek, dat in de afdeelingen der Tweede Kamer der Staten-Generaal omtrent de begrooting van Oorlog is ingesteld, en niet gunstig is uitgevallen. De kommissie, belast met de taak om dit voorloopig verslag op te maken, bestaat uit de vijf volgende leden: de heeren Taets van Amerongen, Ter Brugghen Hugenholtz, Delprat, de Brauw en Dullert. Zij heeft bij het opmaken van haar rapport [illegible] dus na [illegible]loop van [illegible] de sektien, zijn aangeboden, en daarop het nog gevestigd gehouden. Het verslag is er niet gunstiger om uit gevallen.

De algemeene beschouwingen betroffen vooral drie punten. Het eerste dier punten was het *cijfer der begrooting*, waaromtrent verschillende meening werd geuit.

Vooraan stond de overtuiging dergenen, die de begrooting wilden hebben terug gebragt tot het cijfer van 10½ millioen. Zij herinnerden hoe menig deskundige had verklaard, dat dit cijfer van 10½ millioen voor onze verdediging voldoende was. Vorige ministers hadden met dit cijfer kunnen toekomen, en de tegenwoordige minister van Oorlog-zelf had het vroeger genoegzaam geoordeeld, om door een spaarzaam en doelmatig beheer het leger en gansch het defensiewezen op dien voet te brengen en te houden, dat, in geval onverhoopt een oorlog mogt uitbarsten, waarin Nederland zou worden gewikkeld, met buitengewone middelen spoedig uitgebreid, het in alle behoeften zou kunnen voorzien. Thans staat de organizatie van het leger op een al te uitgebreiden en kostbaren grondslag, die met de kosten voor de oorlogsmarine, de financieele krachten van den Staat te boven gaat. Hetgeen, nu het vrede geworden is, des te [illegible] te billijken, als men ziet hoe andere mogendheden [illegible] den vrede gebruik maken, om de onkosten hunner [illegible] te verminderen, middelerwijl ten onzent de [illegible] met het oog op den oorlogstoestand bewilligd, niet van onze begrooting zijn verdwenen.

Er waren andere leden, die het met deze beschouwingen eens waren, zonder nu bepaaldelijk bij het vaste cijfer van 10½ millioen post te vatten. Zij begrepen dat de [illegible]middelen en krijgsmaterialen sinds eenige jaren zeer in prijs waren gestegen, waarom het hun onmogelijk [illegible] plotseling tot een cijfer van 10½ millioen terug te keeren, hetgeen daarenboven ook bemoeijelijkt is, door de uitbreiding-zelve, in de jongst verloopene jaren aan het leger gegeven. Deze laatsten zouden voldaan zijn geweest [illegible] zij in de aangebodene begrooting slechts [illegible] van de door hen gewenschte vermindering hadden kunnen ontdekken.

Nog weer andere leden wenschten duidelijk aangetoond te zien, dat de minister met het aangevraagde cijfer *inderdaad* zijn doel bereikt. In dat geval zouden zij tegen het hooge cijfer niet optreden.

Eindelijk waren er enkele leden die, zonder in nadere beschouwingen te treden, zich voor het behoud van het cijfer hebben verklaard.

Het tweede punt, dat de aandacht trok, gold de vraag, welke de vruchten zijn, die de Regering met haar hoog cijfer verkregen heeft. Vrij algemeen wordt het betwijfeld, of die vruchten voldoende zijn. Men vraagt daarom inlichtingen omtrent de vrijwilligers, die de kern moeten uitmaken van het leger; het getal troepen dat in de laatste jaren onder de wapenen is geweest met het cijfer dat zij gekost hebben; het materiëel met bijvermelding van de geldswaarde; en eindelijk de plannen der Regering omtrent onze kust-verdediging.

Het derde punt, dat algemeen ter sprake kwam, was de vraag, of het thans uitgetrokken cijfer wel voldoet aan de behoeften, die de minister zich voorstelt. Ook deze vraag werd door zeer vele leden in ontkennenden zin beantwoord. Veeleer scheen voor hen in de begrooting-zelve het bewijs door, dat de minister bij het opmaken daarvan, minder op hetgeen hij meent te behoeven heeft gelet, dan op het eenmaal door hem vastgesteld cijfer van 11½ millioen, eene bekentenis, die hier en daar in de memorie van toelichting voorkomt en de vrees geeft, dat het ontbrekende later door suppletoire begrootingen zal moeten worden aangevuld. Voor die vrees was aanleiding gegeven zoowel omtrent het materiëel der genie, den post der pensioenen, en de voeding der paarden en manschappen, als omtrent de bespanning der artillerie, enz.

Eindelijk vindt men, ten slotte der algemeene beschouwingen, nog de klagt, dat er sporen in de begrooting aanwezig zijn van geen genoegzaam spaarzaam beheer.

Ziedaar den hoofdzakelijken inhoud van de algemeene aanmerkingen op de begrooting van Oorlog. Wij hebben ze eenigzins uitvoerig gegeven, omdat ze in den tegen[illegible] verdienen.

Zoo lang de oorlog geduurd heeft, hebben wij behoord tot diegenen, die de begrooting van Oorlog in bescherming namen. De vrede gesloten zijnde, hebben wij volstrekt niets wat ons wederhoudt om, ook op onze beurt, op bezuinigingen bij het leger aan te dringen. Wij komen derhalve later op deze aangelegenheid terug, ten einde onze meening te dien aanzien te uiten.

De *Courrier de la Meuse*, in zijn Zondag-Nommer van 19 Oktober, bestrijdt onze zienswijze omtrent O'Donnell. Hij grondt zijn betoog op eene gissing van onze zijde. Wij hebben de *Indépendance* gerekend onder de bladen, die voor het behoud van O'Donnell hebben geijverd. Wij wisten dat de *Indépendance* den generaal O'Donnell heeft bestreden, sinds hij het werk van restauratie der orde in Spanje voor goed had begonnen, door het nemen der maatregelen, die de *Courrier* te regt prijst; maar wij meenden tevens, dat de *Indépendance* vroeger van den heer O'Donnell had verwacht, dat hij niet in die maatregelen zou zijn getreden, en daarom destijds voor hem tegen Narvaez had geijverd. Maar genomen, dat wij ons ook daarin volkomen vergissen, hetgeen wij niet kunnen nagaan, omdat wij geene verzameling van de Nommers van de *Indépendance* behouden, waarom wij te dien aanzien op ons geheugen afgaan; dan doet zulks niets af aan de meening, die wij verdedigen. 1°. De *Indépendance* is door ons aangevoerd, slechts als eene bijkomende, niet als de wezenlijke beweegreden van ons oordeel. Wij hebben andere redenen opgegeven, waarom O'Donnell vallen moest; deze heeft de *Courrier* niet aangeraakt. Want 2°., wat de *Courrier* ten voordeele van O'Donnell aanvoert is door ons niet miskend, integendeel wij hebben erkend wat hij goed deed, na Spanje geworpen te hebben in den afgrond der anarchie; maar wij hebben er aan toegevoegd, dat de man, die Spanje had in de revolutie geworpen, niet de man kan en mogt zijn, die de orde zou herstellen. Tegen de door ons daaromtrent aangevoerd redenen, is door den *Courrier* niets in 't midden gebragt.

Wat Narvaez betreft, wij zullen de dwaze daad niet verdedigen, waarmede hij, onmiddellijk vóór zijn optreden aan 't roer van Staat, in Madrid sensatie heeft gemaakt. Zeker geeft zij niet blijk van die gematigdheid, die wij in een staatsman onmisbaar achten. Maar als wij haar afkeuren — wij vergeten tevens niet, dat Spanje in een buitengewonen toestand verkeert, de politieke hartstogten er zeer personeel zijn, en de verwarring er algemeen is. Zeker heeft Spanje behoefte aan een bezadigde, maar insgelijks ook aan eene krachtige hand. Maar O'Donnell is noch bezadigd noch krachtig geweest. Daarom moest hij vallen. Dat Narvaez krachtig is betwijfelt niemand, of hij gematigd zijn zal, moet de tijd leeren.

Dr. W. J. F. Nuyens heeft een prospektus in 't licht gegeven van een werk over »het Katholicismus, met betrekking tot de beschaving van Europa", waarvan de eerste aflevering bij onzen uitgever, den heer C. L. van Langenhuysen, ter perse is. Het werk verkrijgt eene hoogere belangrijkheid door de uitbreiding, welke de geachte schrijver er aan gegeven heeft, om het geschrift van N. Roussel te bespreken. Men weet met hoeveel kwade trouw daarin de Katholieke Kerk en de katholieke landen worden afgeschilderd.

De heer Nuyens heeft zich toch almede ten taak gesteld, om de beweeringen van den ligtvaardigen franschen schrijver te wederspreken, zoodat niet alleen het Katholicismus, met betrekking tot de beschaving, maar ook tot de welvaart en zedelijkheid van Europa, door hem behandeld wordt. Wij kunnen niet anders dan onzen lezers met warmte dit werk aanbevelen, dat zich bereids door de inteekening van vele hoog geplaatste geestelijken en leeken vereerd ziet, en laten het prospektus hieronder volgen:

De groote wijsgeer J. de Maistre schreef voor ruim veertig jaren: »De geschiedenis is sinds drie eeuwen eene zamenzwering tegen de waarheid." Wij, Katholieken, ondervinden de [illegible] dezer aanmerking. Van alle zijden wordt de Kerk, die ons als hare kinderen heeft gevoed, voorgesteld als eene onderdrukster der volken, als eene zaamgezworene van het despotismus, als eene bevorderaarster van duisternis en bijgeloof. De geschiedenis wordt ingeroepen als de getuige dezer aantijgingen. De feiten, of het verband, waarin de feiten staan tot een volk, eene eeuw en toestanden, wordt verkeerd voorgesteld; alles wat men meent dat het Katholicismus tot oneer kan strekken, wordt met duizendvoudige echo's weêrkaatst; alles wat het Protestantismus als vlek kan aankleven, wordt zorgvuldiglijk bedekt.

Hiermede nog niet tevreden, wagen het sommigen een zamenraapsel van lasteringen, verkeerde oordeelvellingen en vooroordeelen tegen de katholieke volken bijeen te zamelen; van den anderen kant alles wat de protestantsche natiën schoons en voortreffelijks bezitten of meenen te bezitten, met zorgvuldige bedekking der aanklevende vlekken, in het licht te stellen, bijeen te voegen, er een boek van te maken en dan te roepen: »Zie ter eener zijde *domheid, zedeloosheid en pauperisme*, aan de andere zijde *verlichting, zedelijkheid, welvaren. Oordeelt zelven!*" Dergelijk werk, gevloeid uit de pen van een Franschman, bedeeld met zeer oppervlakkige kennis, wordt in onze taal overgezet en door een groninger hoogleeraar niet alleen het lezende publiek, maar vooral staathuishoudkundigen als behartigenswaardig aanbevolen.

De aanval, door middel van de geschiedenis op het Katholicismus gedaan, moet door dezelfde wapenen afgeweerd worden.

Uitstekende geleerden, wijsgeeren, geschiedkundigen, schrijvers der periodieke pers in alle landen van Europa, een de Maistre, een de Bonald, een Nicolas, een de Montalembert, een Ozanam in Frankrijk, een Lingard in Engeland; een Görres, een Philips, een Riffel, een Döllinger in Duitschland, een Balmès in Spanje, om zoo vele anderen niet te noemen, hebben op geschiedkundig terrein zegevierend voor de katholieke zaak gestreden. Uitstekende duitsche geleerden, Protestanten, maar onpartijdige onderzoekers, een J. von Müller, een Voigt, een Hurter (die later katholiek geworden is), een Fr. von Raumer, een L. Ranke, een C. A. Menzel, hebben eveneens de geschiedenis bevrijd van de windselen, waarmede sektegeest en sofisterij haar hadden omwonden.

Het is, helaas! te bejammeren dat in ons vaderland, waar ieder welopgevoed man in vreemde talen leest, — waar de zoute- en zedelooze romans onzer naburen zoo gretig worden ontvangen, men weinig of niet bekend is met deze voortreffelijke geschiedschrijvers van het buitenland. Zij, die het Katholicismus aanvallen, worden hier met opene armen ontvangen; zij, die het verdedigen, met een voorbedachtelijk stilzwijgen voorbijgegaan. Komen er nog geschiedkundige werken van eenigen omvang uit, dan zijn deze gewoonlijk van eene sterke protestantsche kleur!

Dit alles deed mij besluiten, om naar de geringe vermogens, mij door God geschonken, het mijne te beproeven, en gebruik makende van de voortreffelijke bouwstoffen, door buitenlandsche geleerden aangebragt, voor mijne katholieke landgenooten eene geschiedenis te schrijven van de ontwikkeling der europesche beschaving. Mijn voornemen was om voornamelijk die vooroordeelen, welke tegen de Katholieke Kerk der middeneeuwen gekoesterd worden, weg te nemen; en mijne

[illegible] te maken op de onwaardeerbare weldaden, die Zij aan de beschaving heeft bewezen.

Deze arbeid was bijna voleindigd, toen er eene nederduitsche vertaling verscheen van het boosaardige werk van N. Roussel, getiteld: *»De katholieke en protestantsche natiën onderling vergeleken uit het drievoudig oogpunt van welvaren, verlichting en zedelijkheid,"* met eene voorrede van Prof. Hofstede de Groot, uit Groningen. Iemand, voor wiens verhevene waardigheid en persoonlijke hoedanigheden ik de meeste achting koester, was van oordeel, dat dit werk niet geheel en al onbeantwoord kon blijven. Met mijne werkzaamheden bekend, moedigde hij mij aan, om bij de behandeling mijner stoffe het werk van Roussel niet onbesproken te laten. Dit gaf mij aanleiding om mijn werk te vergrooten, en er niet alleen het Katholicismus in te bespreken *in betrekking tot de beschaving*, maar ook in *betrekking tot de welvaart en zedelijkheid van Europa*.

Het is echter eene betreurenswaardige zaak dat in ons land alleen pamfletten, brochures en romans een *algemeen* gunstig onthaal vinden. Op eenige uitzonderingen na, worden werken van eenigen omvang, vooral van katholieke kleur, weinig gelezen. Men zal eerder tien gulden uitgeven aan kleine brochures, enz. in twintig keeren, dan in eens zes gulden aan een degelijk werk. Het gevolg hiervan is, dat iedere uitgever huiverig wordt om eenig werk van meer dan eenige weinige vellen druks uit te geven. Hij vreest voor schade. Van daar dat de lust ten goede bij velen moet verflaauwen.

De ondergeteekende is zeer wel overtuigd van de leemten en gebreken, die zijnen arbeid zullen aankleven; maar hij hoopt dat zijn ijver voor de goede zaak hem met een minder scherp oordeel zal doen ontvangen. Hij maakt van de uitgave geene geld-speculatie; maar mag geen gevaar loopen om zijnen uitgever schade te berokkenen. Hij wendt zich niet tot het publiek, dan na vooraf zijne werkzaamheden aan het oordeel van uitstekende Katholieken in ons vaderland onderworpen te hebben, en zal geen letter schrifts door den druk algemeen maken, die niet alvorens aan kerkelijke goedkeuring onderworpen is geweest. Hij wendt zich in de *eerste plaats* ook tot UEd., ten einde door den zedelijken steun, die uwe inteekening, zoowel als die van andere uitstekende mannen, aan zijnen arbeid geeft, in staat gesteld te worden, de uitgave daarvan te doen voortgaan.

WESTWOUD, *Augustus* 1856. Dr. W. J. F. NUYENS.

Thans ziet het licht het tweede *rapport* der Staatskommissie, in Nov. 1853 benoemd, tot het voorstellen van *maatregelen ten aanzien van de slaven in de nederlandsche koloniën*; dit verslag op last van den minister van Koloniën uitgegeven, gaat van 21 bijlagen vergezeld.

Na eene inleiding vindt men als *eerste* hoofdeel de emancipatie op de *Nedel. West-Indische eilanden*, de toetsing van de deswege van 1848 55 ingeleverde emancipatie-ontwerpen, die door de Staats-kommissie geopperd, waarvan ten slotte een door de meerderheid aangenomen en toelichting daarvan; voorts als *tweede* hoofddeel, de emancipatie in de *Nedel. bezittingen ter kuste van Guinea*, en o. a. slotsom der beschouwingen van de Staats-kommissie, zoo mede een aan den Koning gerigt schrijven dier kommissie, gedagt. 12 Julij jl.

Ad I. Wat het ontwerp, door de kommissie nopens de West-Indische eilanden aangaat, de hoofdgedachten deswege zijn: *a.* dadelijke en gelijktijdige emancipatie, behoudens schadeloosstelling der eigenaars; *b.* teruggave, voor zoo veel doenlijk, door de geëmancipeerden van de kosten hunner vrijmaking en maatschappelijke vestiging; *c.* voorbehoud om de wijze, waarop de teruggave zal plaats hebben, nader te bepalen, na een van staatswege in te stellen onderzoek, zonder evenwel de opheffing der slavernij daarvan afhankelijk te stellen; *d.* overgang der geëmancipeerden onder een tutelair Staatsgezag, uitgeoefend door opzettelijk daartoe benoemde ambtenaren; *e.* uitoefening van dat tutelair gezag, zonder aanwending van ligchamelijke kastijding en *f.* bedoeld tutelair gezag belast zich voor 's lands wet met het verschaffen van arbeid voor rekening van den Staat, maar deze behoudt zich voor om, bij bevonden noodzakelijkheid, korporatiën te vormen, bestemd om voor gemeene rekening te arbeiden. Het beginsel van bezoldigde boerendiensten wordt aangenomen. Eerst na de opheffing van den tusschentoestand treedt de geheele gelijkstelling in, van de thans te emancipeeren slaven met de reeds vrije bevolking. — Deze beginselen werden in een ontwerp van wet opgenomen en aan de stemming onderworpen; zes stemmen verklaarden er zich voor, terwijl één lid, de voorstander van de voorloopige vrijmaking der kinderen, zich er tegen verklaarde, onder bijvoeging dat hij eene dadelijke afschaffing der slavernij in beginsel moest blijven afkeuren. Het ontwerp, diensvolgens Zijne Majesteit aangeboden, handelt, in drie hoofdstukken verdeeld, 1°. over de wijze van opheffing van het meesterschap; 2°. over de van het meesterschap ontheven; 3°. over de distriktmeesters. De meerderheid der Kommissie meende de maatregelen van voorzorg gerustelijk en zonder eenige aanwijzing aan het Beleid der Regering te kunnen overlaten.

Ad. II. Wat de slotsom der overwegingen van de kommissie, betrekkelijk de afschaffing van de slavernij op de kust van Guinea betreft, zij meent op gronden aan de geschiedenis en den toestand der neger-maatschappij aldaar ontleend, dat de nederlandsche wetgever zich van het afschaffen der slavernij aldaar, zorgvuldig moet onthouden. Hij is daartoe, naar het regelen der Staats-kommissie onbevoegd, omdat de nederl. Staat aldaar, althans buiten den kring onzer vastigheden, geene souvereiniteitsregten bezit, en geene andere regten uitoefent, dan hem bij kontrakt zijn toegekend, regten mitsdien, vatbaar om ten allen tijde door de inlandsche hoofden te worden herroepen.

»De revokatie zou weldra volgen, wanneer de vrees voor onze hervormingszucht zwaarder begon te wegen, dan het gerief van ons scheidsregterschap en het nut van onze bescherming.

»Die revokatie zou kunnen bestaan in eene vreedzame opzegging, zij zou ook gewapender hand kunnen plaats hebben. De nederl. ambtenaars op de kust van Guinea hebben slechts over zeer geringe strijdkrachten te beschikken, en het is niet waarschijnelijk, dat de Regering genegen zal zijn hun de middelen te verschaffen om de kansen eener poging tot gewelddadige emancipatie met eenige gerustheid onder de oogen te zien. Hoe gering evenwel onze magt dáár zij, het staat vast, dat wij een beschavender invloed uitoefenen; de ware menschenvriend die zich met het *mogelijke* tevreden houdt, en de handen niet uitstrekt naar het *onbereikbare*, zal dien invloed niet roekeloos in de waagschaal willen stellen. Van het oogenblik dat de negers zich aan onze regtspraak zullen onttrekken, en zich tegenover ons zullen plaatsen in eene vijandige houding, zal een tijdperk van teruggang beginnen, hetwelk de barbaarschheden van Ashanty en Dahomy zal doen herleven.

De slotsom der overwegingen is dus hier: »*onthouding* van regtstreeksche wettelijke tusschenkomst ten aanzien van de inheemsche slavernij, maar zorgvuldige aankweeking en versterking van onzen zijdelingschen invloed!"

Uit een bijeengetrokken overzigt van de *kosten*, aan de voorstellen der Staats-kommissie verbonden, blijkt, dat die kosten voor Suriname waren beraamd op vijftien millioen, en die voor de W. I. eilanden op *f* 2,357,478; totaal *f* 17,357,478.

Men treft voorts in dat belangrijke verslag vele statistieke bijzonderheden over het getal, den ouderdom en de beroepen der slaven op de nederl. west-indische eilanden aan. Op Kuraçao, het voornaamste der eilanden, telde men op 1°. Januarij 1854, op 104 plantagiën, 3611 slaven; of gemiddeld 34 per plantagie; op Bon-Aire 769 slaven; op Aruba 332; op St. Eustatius 1071; op Saba 649.

Na de feesten in onze hoofdstad tot viering der opening van de aansluiting der Rijnspoorweg met Duitschland, is Zaturdag morgen een feesttrein naar Keulen vertrokken. De Köln-Mindener spoorweg-maatschappij bood in het hôtel Bellevue aan de genoodigden een feestdisch aan. De groote zaal was sierlijk en prachtig met bloemen en de vlaggen der beide natiën versierd, waartusschen de pruissische en de nederlandsche wapenschilden prijkten, alsmede die van Beijeren en Saksen. Op het middenvak was een schilderwerk aangebragt, dat de stad Keulen voorstelde, door een spoorweg met Amsterdam vereenigd. De pruissische minister von der Heydt, bekleedde den voorzittersstoel. Iedere toast werd door de muziek van een goed gevuld orkest begeleid. De verlichting van den Dom en het [illegible] op de Rijnbrug moest worden uitgesteld [illegible]. [illegible] korps bragt [illegible] burgemeester van Amsterdam een serenade. Gisteren zijn er te Rotterdam feesten gevierd; ook daar was het station feestelijk versierd. Des middags ten vier ure heeft in het gebouw der Yachtklub een feestmaal plaats gehad, door den heer Hoffman, burgemeester van Rotterdam voorgezeten.

Heden Maandag, 20 Oktober, verloopt de *dertigste dag* sedert de benoeming van den heer mr. Bosch van Drakestein, lid der Eerste Kamer van de Staten-Generaal, tot raadsheer in het provinciaal geregtshof van Noord-Holland (bij koninklijk besluit van 17 September ll.) in de *Staats-Courant* is bekend gemaakt (die van Zondag 21 Sept.); evenwel zijn de Prov. Staten van Noord-Holland nog niet als kies-kollegie bij elkander geroepen, om in de daardoor ontstane vakature in de Eerste Kamer te voorzien. Wij meenen te mogen vragen, hoe dit te rijmen is met art. 91, lid 4 der Grondwet; en art. 89 lid 1 der kieswet (wet van 4 Julij 1850, *Staatsblad* No. 37)? Wel bepaalt art. 97 lid 2 dier zelfde wet, dat in dit geval de termijn van dertig dagen voor de nieuwe keuze begint te loopen, van den dag, waarop de minister van binnenl. Zaken *kennis* van het feit (der reden van vakature) heeft bekomen; maar men zal toch wel niet onderstellen of beweren, dat een regerings-departement onkundig is van eene benoeming of bevordering, die door de Regering officiëel in de *Staats-Courant* is aangekondigd! Er bestaat dus o. i. eene vakature in de Eerste Kamer en de bij de wet voorgeschreven termijn, om die te vervullen, is verloopen. Kan zij nu alsnog later worden vervuld? Ziedaar eene quaestie van staatsregt, die het niet aan ons is te beslissen. (*H.*)

De gemeentebesturen zijn uitgenoodigd vóór of uiterlijk op den 25 October e. k. aan de kommissarissen des Konings in de provinciën mede te deelen hoeveel de openbare onderwijzers en onderwijzeressen aan schoolgeld in den jare 1855 hebben ontvangen.

Het *Over-Veluwsch Weekblad* spreekt het gerucht tegen, dat de voor de krijgsdienst in Nederl. Indië aangeworven manschappen van het engelsch [illegible] legioen te Harderwijk, veel stoornis verwekken. Overlast doen zij niemand aan, zegt het blad; alleen begeeren zij, en ook met regt, dat zij ongestoord hunnen weg mogen gaan en hunne verteringen tegen de gewone prijzen betalen.

Op de Donkeren Sluis onstond gisteren avond brand in het magazijn van galanterieën van Luneman en Stael van Holstein. Bijna alles wat zich in het magazijn bevond is verbrand, hoewel in een groot half uur de brand door de werking van twee spuiten gebluscht was. L. en S. v. H. zijn voor brandschade verzekerd.

De persoon van D. Spangenberg, gisteren middag werkzaam zijnde in den pelmolen op het Roeterseiland, geraakte met de regterhand tusschen de machine, zoodat hem twee vingers verbrijzeld zijn en hij naar het gasthuis gebragt is.

Men verneemt dat de direktie der Rijnspoorweg-maatschappij het voornemen heeft om de stations Breukelen en Harmelen door eene regtstreekschen spoorweg te verbinden. De weg van Amsterdam naar Rotterdam zou alsdan niet meer behoeven over Utrecht te loopen en alzoo nog merkelijk verkort worden.

Het provinciaal geregtshof in Noord-Holland heeft gisteren uitspraak gedaan in de zaak van den schipper en den turfhandelaar, vroeger uitvoerig door ons vermeld in no. 239, vervolgd *wegens de lossing eener lading turf door partikuliere werklieden, en alzoo niet door de stedelijke turfdragers of werkers van de turfmarkt.* Het hof heeft bij een zeer breed en belangrijk vonnis, aannemende de gronden, voorgedragen door mr. L. Keyzer overwogen dat er *geene wettelijke verpligting* bestaat om stedelijke turfwerkers te bezigen. Wijders besliste het hof, dat *in casu* de niet afteekening van de kwitantie *in dorso* bij de bestaande sommatie, geenzins de schuld is van den turfhandelaar, maar van den beambte met de afteekening belast. Dientengevolge zijn turfhandelaar en schipper geheel in het gelijk gesteld, met veroordeeling van de stad Amsterdam in de kosten van beide instantiën. (*Amst. Cour.*)

Z. M. heeft tot leden der staatskommissie, belast met het onderzoek der koloniale remises over het jaar 1855, benoemd de heeren: Mr. B. R. W. baron van Goltstein van Oldenaller, mr. C. van der Lek de Clercq, mr. J. Heemskerk Bz., jhr. W. T. Gevers Deynoot, jhr. J. C. R. van Hoorn van Burgh, J. D. graaf van Rechteren van Appeltern, C. H. T. baron Nahuys en F. W. baron van Zuylen van Nievelt, en als sekretaris dezer kommissie jhr. L. W. C. Keuchenius.

Voorts heeft Z. M. benoemd tot subst.-offic. bij de arr. regtb. te Nijmegen, mr. M. J. van Lennep, en mr. H. J. Bosch van Drakenstein, op zijn verzoek eervol ontslagen als regter in de arr. regtb. te Amersfoort; alsmede jhr. E. A. O. de Casembroot en jhr. J. F. W. de Geer toestemming verleend tot het aannemen en dragen, aan eerstgemelde van het kommandeurskruis der orde van St. Olaf en van dat der orde van de Wurtembergsche Kroon, en aan laatstgemelde van het ridderkruis der orde van St. Olaf en van dat der Frederiksorde, [illegible] Koning van Zweden en Noorwegen en door den Koning van Wurtemberg.

's GRAVENHAGE, 20 Okt. H. M. de Koningin-moeder wordt tegen den 12 November aanst. van Soestdijk in deze rezidentie verwacht.

's HERTOGENBOSCH, 18 Okt. Bij de regering dezer stad moet andermaal en dus de vierde afwijzende beschikking van het departement van binnenlandsche zaken ontvangen zijn, op het verzoek aan de hooge regering gedaan, om het pontenveer op de Maas bij Hedel, door eene schipbrug te doen vervangen. De vereende pogingen dezer dagen met de besturen van Z. Boemel, Hedel, Ammerszode, Driel, Empel, Engelen en anderen ter verkrijging dier brug voor de onderlinge handels-, landbouw en nijverheid zoo allernoodzakelijkst, schijnt dus vruchteloos te zullen wezen. (*H.*)

WASPIK, 18 Okt. Gisteren nacht zijn hier uit de weiden van de landlieden A. Pruys, H. Zijlmans en Joh. Pruys drie koeijen vermist. De twee der beide eerstgenoemden zijn echter reeds gisteren middag, in een alleen staande schuurtje op Schoonlo vastgebonden, teruggevonden; die van Joh. Pruys, waarvoor nog onlangs *f* 230 geboden werd, is echter ondanks de ijverigste nasporingen nog niet te regt. Bovendien zijn in denzelfden nacht op twaalf plaatsen de hekken van de weiden vermist, welke omstandigheden aan een stouten diefstal door meer dan één persoon gepleegd doen denken. (*N. B.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Okt. De *Moniteur* bevat heden de verwachte verklaring over het geschil met Napels. Ziehier nagenoeg woordelijk het artikel:

»Toen de vrede van Parijs gesloten was, onderzochten de gevolmagtigden, om er den duur van te verzekeren de stoffen van beroering, die nog in Europa voorhanden

waren, voornamelijk in Griekenland, Italië en België. De daaropvolgende vertoogen zijn overal goed ontvangen. Zij gaven blijk van den eerbied der groote mogendheden voor de onafhankelijkheid der soevereine Staten.

»De napelsche Regering alleen heeft met hooghartigheid de raadgevingen van Frankrijk en Engeland, in vriendschappelijke vormen aangeboden, van de hand gewezen.

»De gestrenge maatregelen, door de napelsche Regering genomen, beroeren Italië en brengen de orde van Europa in gevaar. De wijze raadgevingen zijn miskend en halstarrige weigeringen veroorloofden niet om de voortzetting der diplomatieke betrekkingen te handhaven.

»Deze break vordert echter geen tusschenkomst in de binnenlandsche aangelegenheden van Napels; nog minder een daad van vijandelijkheid. De vloten zijn vereenigd, maar niet naar de napelsche wateren afgezonden. Deze maatregel genomen met het oog op een misschien noodige bescherming der fransche en engelsche onderdanen kan niet beschouwd worden als een aanmoediging voor hen, die zouden trachten den troon der Beide Siciliën te schokken.

»Als het napelsche kabinet eindelijk zijn ware belangen begrijpen zal, zullen de verbonden mogendheden zich gelukkig achten om hunne betrekkingen met Napels weder te hervatten."

Buiten deze officieële verklaring wordt over de napelsche zaak steeds hetzelfde herhaald; men maakt zich niet meer ongerust, daar ieder wel overtuigd is dat het terugroepen der ministers van Frankrijk en Engeland geen oorlog tusschen beide landen en Napels te weeg zal brengen; maar daar alle geschil een einde moet hebben denkt men dat Koning Ferdinand eindelijk eenigzins zal toegeven, als ware het slechts voor den vorm waarmede de westersche mogendheden zich dan tevreden zouden stellen.

Een eigenhandige brief van den Keizer van Rusland aan den Koning van Napels, den raad inhoudende, om zich met Keizer Napoleon te verstaan, zou, naar het loopende gerucht, tot dien afloop aanleiding geven.

— Men schrijft uit Napels dat men den 12 dezer, ten twee ure des ochtends, twee geweldige schokken van aardbeving langs de geheele kust gevoeld heeft. De klokken klepten, de deuren werden geopend en gesloten en de vrees was zoo groot, dat vele personen, o. a. Z. K. H. de graaf van Syracuse, op de straat of in hunne rijtuigen den nacht hebben doorgebragt. De inwoners van Sorento hebben hetzelfde gedaan. Des namiddags werd eene processie gehouden.

— De Keizer en de Keizerin vertrekken heden zoo als men weet naar Compiègne. De gezanten der groote mogendheden worden daar mede verwacht; zij zijn uitgenoodigd tot [illegible] zelve dat het publiek die uitnoodiging ook met andere zaken dan de jagt in verband brengt.

— Uit Havre wordt gemeldt, dat de kust in de omstreken aldaar zeer veel geleden heeft van den hoogen vloed, gepaard met een hevigen storm, die den 15den dezer plaats had. Volgens een voorloopige schatting is hierdoor aan de braggen en wegen eene schade van niet minder dan 200,000 fr. toegebragt.

— De birmansche ambassade is bij den Keizer ontvangen. Men zegt dat generaal Orgoni, die hem vergezelt, in Frankrijk komt om den Keizer van wege het hof van Alva den grond aan te bieden, dien Namdadji-Proce, opvolger van Alumpra, stichter der tegenwoordige birmansche dynastie, in 1778 aan Lodewijk XVI heeft afgestaan.

— De prins-groothertog van Toskane wordt alle dagen te Parijs verwacht.

— De revolutionnaire partijen in Italië, hoewel vreezende dat de medewerking van Frankrijk en Engeland haar ontsnappen zal, verdubbelen hare pogingen om opstand in Italië te verwekken. Het demokratiesch komitte te Parijs, georganizeerd om de inschrijvingen op te nemen voor de wapenen van de italiaansche patriotten, en de gelden over te maken, heeft een manifest aan het italiaansche volk doen drukken om het tot verzet aan te sporen en het de afzending der gelden aan te kondigen. Van dit manifest opgesteld in naam van »het volk en de studenten van Parijs" zijn een aantal exemplaren gedrukt die door geheel Italië zullen worden verspreid.

— De Keizerin overlaad de echtgenoote van maarschalk Serrano, met wie zij in Spanje zeer bevriend was, met beleefdheden, en wenscht zeer dat haar echtgenoot den post van spaansch gezant te Parijs blijve behouden. Overigens gelooft men dat Serrano gevaar loopt van afgezet te worden, daar Narvaez hem een kwaad hart moet toedragen, omdat hij met de afgifte van paspoorten zoo lang geduld heeft.

— Bij de ontscheping van op de Russen veroverd krijgstuig te Marseille is een bom gesprongen, waardoor verscheidene personen zwaar gekwetst zijn. Het blijkt dat de russische bommen met een naauwelijks zigtbare lont voorzien zijn, welke lont bestreken is met ligt ontvlambare stof, die door wrijving of stooting ontvlamt. De bedoelde bom schijnt met hevigheid op de straat gevallen te zijn, waardoor de lont ontvlamd is.

— De *Salut Public* van Lyon verhaalt het volgende voorval: Een kantenwerkster bekend onder den naam van moeder Maurin, tachtig jaar oud, ontving dezer dagen van een koopman namens zijn korrespondent te St.-Domingo, eene som van 8000 franken. Deze gift heeft een bijzonderen oorsprong. In 1800, tijdens de ongelukkige expeditie van generaal Leclerc te St.-Domingo, kwam een vlugteling, Lechat geheeten, uit die kolonie naar Frankrijk, vestigde zich te Lyon en woonde daar bij de weduwe Maurin, welke hij later verliet zonder haar het verschuldigde voor huisvesting en voeding te betalen. Bij het herstel van den vrede ging Lechat naar St.-Domingo terug, huwde en won een schitterend vermogen. Op zijn doodbed herinnerde hij zich de schuld van de weduwe Maurin en beval zijn zonen haar op te sporen en zoo zij nog leefde haar 20 maal het verschuldigde over te maken. Moeder Maurin heeft het grootste gedeelte van dit geld aan even armen als zij geschonken en voor het overige zich een plaats op een hofje gekocht.

— Te Genève is een soort van Koerzaal opgerigt. De zwitsersche pers houdt zich hiermede bezig vooral met de soort van spelen die in die inrigting gebruikelijk zijn. Het blijkt uit deze debatten dat die koerzaal geen privelegie geniet, maar dat men er naar een geheel nieuw plan speelt, zoodat ieder het regt heeft op zijne beurt de bank te houden, hetgeen gewis vele spelers lokken zal.

— Uit Genua wordt, dd. 15 Oktober, aan den *Constitutionnel* geschreven: »De reis van den Keizer van Oostenrijk in zijne lombardiesch-venetiaansche provinciën is tot de maand Januarij uitgesteld. Het hof zal de grootst mogelijke praal ten toon spreiden, maar ze moet tevens gepaard gaan met die aanzienlijkste familiën van het land, en om die reden zou de reis zijn verdaagd.

»Dit wordt hoofdzakelijk gemeld, wijl de piemontsche pers dat uitstel met zekere ongerustheid bespreekt. Men heeft gezegd, dat des Keizers verschijning het sein der opheffing van het sequester zou zijn, welk op de goederen der uitgewekenen is gelegd. En de tweede aanschrijving van Radetzky behelst, dat van dezulken der uitgewekenen, die voor den 31 December zich niet onderworpen hebben, de goederen verkocht en onteigend zullen worden.

»Op de handligting rekenende, denken de meesten er niet aan, hunne onderwerping te doen, en de onzekerheid van den maatregel vermeerdert hunne ongerustheid."

— Bij gelegenheid der maansverduistering van 13 Okt. verspreidden de arabische inwoners van Algiers zich op de terrassen, waar zij gedurende een gedeelte van den nacht zingende en biddende doorbragten. Tegelijker tijd maakten zij een vreesselijk gedruisch met al het koperen keukengereedschap wat zij konden bijeenbrengen. Zij wil[illegible] verjagen, die, volgens sommige bijgeloovige bevolkingen, de maan tracht te verslinden, telkens als zij verduisterd wordt.

— Een ministerieël dagblad van Madrid bevestigt het gerucht, dat de Regering zich met de quaestie der levensmiddelen zou inlaten. Zij heeft afgekondigd, dat het brood niet meer in prijs stijgen zou. De middelen om hierin te voorzien, zullen ongetwijfeld zwaar op de schatkist drukken, zonder van andere bezwaren te spreken, welke uit zulk soort van maatregelen noodzakelijk moeten voortspruiten. Men begrijpt ligtelijk hoe zeer deze krizis, gevoegd aan het te kort op de begrooting, veroorzaakt door de schorsing van den verkoop der geestelijke goederen, aan de Regering moeijelijkheden berokkenen moet.

— Bij voortduring zijn te Madrid steeds geruchten in omloop, dat de regering nog veel verder zal gaan, dan men redelijkerwijs verwacht had, en dat het voornemen bestaat om zelfs de laatste sporen van de konstitutioneele instellingen te doen verdwijnen.

ENGELAND.

LONDEN, 19 Oktober. De hertog en de hertogin van Aumale zijn naar Sevilla vertrokken, om er den winter door te brengen bij den hertog van Montpensier.

Lord E. Tempes en de heer Birt zijn op bevel van den opperbevelhebber, den hertog van Cambridge, van hun militairen rang ontzet. Eenige weken geleden hadden zij een hunner kameraden, die niet van aristokratische geboorte was, op ergerlijke wijs behandeld. Zij sneden hem de helft van zijnen baard af, trapten de deur van zijn kamer in, sloegen de meubels kort en klein en leegden een lampetkan in zijn bed, en dat alles omdat die jonge officier niet van adel was en toch het regt aan zijn officiersambt verbonden tegen alle aanmatiging handhaafde.

— Per de *Washington* verneemt men nog uit Amerika, dat te San-Juan zich een engelsch eskader bevond, voerende 196 stukken geschut, terwijl nog twee oorlogsbodems verwacht werden.

Berigten uit Mexico melden, dat generaal Viqauri zich gereed maakte, om zich tegen de goevernements-troepen, welke tegen hem waren afgezonden, te verzetten.

In de straten van Halifax hadden de officieren van de oorlogssloep *Cyane* beleedigingen ondergaan van eenig gepeupel. De *Cyane* vertrok den 25sten van Halifax naar New-Foundland.

Te Panama was Bartolome Calvo verkozen tot prezident van dien Staat. Men verwachtte een opstand onder de zwarten en de amerikaansche kommodore had, met toestemming van den goeverneur, een aantal mariniers en zeelieden aan land gezet, om den vrede te beschermen. Deze strijdmagt was echter later weder teruggetrokken.

Er zijn berigten ontvangen uit de West-Indiën en den Stillen Oceaan met de *Orinoko*, welke boot £ 1,050,353 aan specie medebrengt. Op Jamaica was men nog niet bekend met den naam van den nieuwen goeverneur. Van de overige west-indische eilanden viel niets nieuws te melden. In Demerary had zich eene oppozitie tegen de immigratie-bill geopenbaard, welke, naar men meende, toch niet beletten zal, dat de bill wordt aangenomen.

Uit Valparaiso en Callao is niets van belang te melden. Het kongres van Chili was voor vijf dagen langer dan gewoonlijk verdaagd. Het traktaat tusschen Chili en Sardinië, alsmede het budget voor 1857, dat $ 6,336,060 beloopt, was door de Regering goedgekeurd. Aan de Kamer der Vertegenwoordigers was het voorstel gedaan zich in de aangelegenheden van Centraal-Amerika te mengen en door de erkenning van Rivas-Walker door de Vereenigde Staten te protesteeren. In Peru was men beducht voor eene nieuwe revolutie. — In Bolivia was de rust hersteld en gehandhaafd door generaal Cordova, die reeds viermaal in negen maanden eene revolutie had bedwongen. De stad Hualgallao in Peru met 6000 inwoners, meestal mijnwerkers, was afgebrand.

Met de *Colombo* is de gewone mail uit Indië en de Middellandsche-Zee ontvangen: de berigten zijn echter van belang ontbloot.

Berigten uit Australie, met de *Formosa* ontvangen, gewagen steeds van nieuwe goudontdekkingen; het staatkundig nieuws is van geene beteekenis.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 18 Okt. De twee hoofd-organen der oostenrijksche pers, de *Oestr. Zeitung* en de *Ost-Deutsche Post* bevatten heden een antwoord op de beschouwingen der fransche bladen over de verlenging der oostenrijksche bezetting in de Donau-vorstendommen. Men bemerkt aan den scherpen toon en de geraaktheid in de uitdrukkingen, dat de fransche pers de oostenrijksche staatkunde levendig getroffen heeft. De *Zeitung* zegt zelfs met zekeren wrevel, dat Frankrijk een nota aan het weener kabinet heeft doen toekomen, waarin de ontruiming van het land aan den Neder-Donau gevorderd wordt. Beide bladen beweeren, dat Oostenrijk in zijn regt is van door zijn troepen de reorganizatie der landen te bewaken, die Europa aan zijne hoede heeft toevertrouwd. De *Ost-Deutsche Post* vergelijkt de bezetting van Griekenland en die der vorstendommen, ten einde Oostenrijks weerzin, om zijn troepen terug te trekken, te regtvaardigen. Ook op de aanwezigheid der engelsche vloot in de Zwarte Zee wordt met vrij scherpe woorden gewezen.

— In eenige dagbladen is mede sprake van het geheim verdrag, dat door Oostenrijk met de Porte zou zijn gesloten, wegens eene langere bezitting der Vorstendommen. Zij willen wijders weten, dat Rusland wel verre van zich hiertegen te verzetten, deze overeenkomst uit nog onbekende gronden begunstigd heeft, vermoedelijk wel uit oppozitie in Frankrijk. Het bevestigt zich mede dat de turksche Regering voornemens is de bij Kalafat, Giurgewo en Braila aangelegde vestingwerken met geschut te voorzien. Deze versterkingen zullen zelfs met nieuwe vermeerderd worden, waartoe reeds alles is voorbereid.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM 21 Oktober.

BEVALLEN. (16 Okt.): C. Beudeker, geb. Puncke, D. — (18 Okt.): A. C. Goedkoop, geb. Goudt, D. — (19 Okt.): S. B. Teixeira d'Andrade, geb. de Mesquita, D.

OVERLEDEN. (16 Okt.): J. K. M. van Thiffelen, 48 j. — (17 Okt.): E. H. Provó Kluit, 49 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 20 Okt. Belg. leen. 2½ pc. 54⅜, Obligatiën 3 pc. 72; id. 4½ pc. 97⅛, Spanje 1—3 pc. 23⅛, Binneal. 3 pc. 37⅞; Romeinen 5 pc. 84½; Oostenrijk Met. 5 pc. 77; id. Nat. 5 pc. 78⅜.

PARIJS, 20 Okt. Fransche 4½ pc. 91.—; 3 pc. 67.—; 3 pc. Spanje 38⅜; id. 1¼ pc. —; 5 pc. Met. 87; Rom. Leen. 86½.

MADRID, 18 Okt. 3 pc. Schuld 40.05; id. 1 pc. 25.10.

LONDEN, 20 Okt. Cons. 92⅞; Spanje buit. 3 pc. 41¼; id. 1¼ pc. 23⅞; Rusl. 5 pc. 106; id. 4½ pc. 95½; Holl. 4 pc. 94½; id. 2½ pc. 63¾; Sard. 5 pc. 88; Braz. 100; Peru 4½ pc. 76; Gren. uitg. 7; id. werk. 22½; Mexiko 3 pc. 21½; Portugal 4 pc. 44; Ecuador 14; Venezuela 33½; Wissel op Amst. —.—; Hamburg —.—.

WEENEN, 20 Okt. Met. 5 pc. 81⅞; id. 4½ pc. 70½; Bank-Aktiën 1062; Credit Anst. 324½; Wissel op Londen 10 21; Amst. —; Parijs —; Goud —; Zilver —.

BERLIJN, 20 Okt. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 105½.

HAMBURG, 20 Okt. Spanje 1¼ pc. 34¾; id. 3 pc. 22; Rusl. 5 pc. 100; 4½ pc. 89½; 3 pc. Mexikanen 11; Noord-Duits. bank 102½; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—.

FRANKFORT, 20 Okt. 5 pc. Met. 75½; 1¼ pc. Spanje binnenl. 23½; id. 3 pc. 37½; Wissel op Londen 3/m. 117⅝; Parijs 93; Weenen 112½; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	pCt.	18 Okt.	4½ u. gebl.	20 Okt.	4½ u. gebl.
Nedert., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		62	61 15/16	62 1/16	61 15/16
Dito Dito	3	73⅞	73¾	74	73⅞
Dito Dito	4	93½	93	93¼	93
O. I. Leening 1844	4	92½			
Amortis. Syndik.	3½	88⅝	88¼		
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorw.	4½				
» Holl. Spoorw.-M.					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank					
België	2½				
Dito bij *Rothschild*	2½				
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	23½	23⅜	23½	23 7/16
Dito	3	42			
Dito Binnenl. à 6/m.	3	37½	37 5/16	37⅝	37 5/16
Coupon-Bewijzen			5	5⅝	
Amortisable Schuld			6⅝		
Portugal, te Londen	3	43½	43	43½	
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	102⅝	102⅝	102¼	
Dito Dito 1828 en 1829	5	101⅞	101⅞		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5		92		
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4		83⅝		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4	83½	83		
Dito bij id. 5de Serie	5				
Certifikaten te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Certifikaten van dito	6	62⅝	62⅝		
Polen, Certifikaten	4	76½	76½		
Dito Aand. met Lot. fl. 500		153			
Oostenrijk, Metalliek	5	72½	72⅞	73 1/16	73
Dito Nationale	5	74½	74 5/16	74⅝	74⅝
Dito Nieuwe 1847	2½	37⅞	37⅞	38	37 15/16
Dito 1851 en 1852	2½	37⅞	37¾	38	37 15/16
Dito Nieuwe	5	82	82	82⅛	82⅛
Dito 1854	5	82	82	82⅛	82⅛
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5				
Dito	4		61½		
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854					
Pruiss. Aand. 1854	3½				
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5				
Sardinië	5				
Denemarken, Leen. te Lond.	5		100½		
Louisiana bij *Hope*	5				
Brazilië	5		97⅞		
Dito	4½				
Mexiko	3	20	20	20⅛	
Dito Onbepaalde	3	20	20	20⅛	
Peru	4½				
Grenada, à £ 100	2½	20¼	20⅜	20⅜	
Dito Uitgestelde			6⅝	6⅝	
Ecuador à £ 100			14⅜		
Venezuela, à £ 100	4½	31⅝	31¼	91 9/16	
Dito Uitgestelde	1½	13¼	13¼	13 1/16	
Grieken, te Londen	5		4⅛		

N. 5 pc. Stieglitz 93⅞, 94¼; Den. 3 pc. 81¼, ½; Braz. £ 200 [illegible]; 1829 [illegible]; Gren. onb. 20¼, ½; Ecuador onb. 14 [illegible], ½; Venez. onb. 31¼, [illegible]; Grieken onb. 4⅛.

Bij geringen omzet waren binnen- en buitenlandsche fondsen prijshoudend.

Koers van het Geld: Beleening 5 pCt., Prolongatie 5½ pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55	Livorno	2/m.	*f* 39½
»	zigt	» 55 1/16	Napels	»	» 84
Bordeaux	2/m.	» 54½	Petersburg	»	» 1.82
»	zigt	» 55½	Weenen	6/w.	» 32⅝
Madrid	3/m.	» 237	Augsburg	»	» 35½
Cadix	»	» 237	Frankfort	»	» 98⅝
Seville	»	» 236	Hamburg	2/m.	» 34 15/16
Bilbao	»	» 236	»	zigt	» 35 9/16
Lissabon	»	» 40½	Londen	2/m.	» 11,60
Porto	»	» 40½	»	zigt	» 11,72½
Genua	2/m.	» 45	Rotterdam	»	» ⅛

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIËN.

Metalliek	*f* 27,87½	a —	Pruissische	*f* 34½	a —
Napelsche	—,—	„ —	Spaansche	—,—	„ —
Div. in £St.	11,65	„ —	Hamb. Russ.	36½	„ —
Eng. Russen	—,—	„ —	Russ. in Z. R.	36⅞	„ —
Fransche	55½	„ —	Pools. in „	36⅜	„ —
Belgische	55½	„ —	„ „ Fl.	27 [illegible]	„ —

Nationale Metalliek *f* 29.70. Buitenl. Spanje *f* — per Fr. 120.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIËN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,70	à 9,80
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	» [illegible]
Wigtige Souvereinen	» 11,70	» 11,80
» Pistolen	» 9,60	» 9,70
Stukken van 20 Francs	» 9,30	» 9,40

Baren Goud en Speciën à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 10½ a 10⅝ pc.

ZILVEREN SPECIËN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,74	» 1,77
Zilver 1000 à 980	*f* —,—	» —,—
» 900 » 700	» 104,20	» 104,70

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 20 October.

Tarwe alleen bij gerijven als voren: 128 ℔ b. Pools. *f* 485, *f* 490; 127 ℔ dito *f* 470, 475; 121 ℔ n. Groninger *f* 340.

Rogge bij gerijven veelal iets lager: 120 ℔ Amerik. *f* 266; 116 ℔ Petersburger *f* 232, 237; 118, 119, 120 ℔ Archangel *f* 246, 249, 252; 118 ℔ j. Inlands, *f* 248; in veiling 120 ℔ Deensche *f* 219.

Garst in een doen: 111 ℔ Mannheimer *f* 270; 110 ℔ Deensche *f* 250.

Haver zonder handel.

Boekweit onveranderd: 117 ℔ Amersf. *f* 264.

Koolzaad. Petersburger Aveel in veil. *f* 379; Fransch 81; Groninger 74 £. Op 9 vaten Olie in April ek. 84; Oct. ek 85½; Nov. 86 £. *Lijnzaad* prijshoudend: 106 ℔ Petersb. *f* 325; 104/5 ℔ *f* 322½. *Raapolie* op 6/w. *f* 51½; Vliegend *f* 50¼; 1° Nov. ek. 49⅝; Dec. *f* 49⅝. *Lijnolie* op 6/w. *f* 42¼; Vliegend *f* 41½; 1°. Nov. *f* 40½; Dec. *f* 39. *Hennepolie* op 6/w. *f* 46¼; Vliegend *f* 45.

ROTTERDAM, 20 Oktober. Tarwe. Puike Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. *f* 416, 435; Middelsoort dito *f* 355, *f* 395; Blaauwe dito *f* 290, 326; Zomer dito *f* 290, 340. — 160, 161/2 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 460, 470, 475; 156/2 ℔ Kleefsche *f* 440; 158, 159/2 ℔ Bovenlandsche Ris *f* 445, *f* 450. — Rogge. Zeeuwsche en Vlaamsche *f* 267, 280; Noordbrabandsche *f* 252, 260. — 145, 146/2 ℔ Archangel *f* 264, *f* 260; 143/2 ℔ Stockholmer *f* 250. — Garst. Zeeuwsche en Vlaamsche Winter *f* 213, 235; Zomer *f* 202, 215. — Haver. Zeeuwsche en Polder Korte *f* 144, 153; dito Voeder *f* 123, *f* 135; Ligte dito *f* 93, 108. — Boekweit. Noordbrabandsche 1856 op 140/2 ℔ *f* 255, 260; Steenbergsche en Rozend- *f* 265; Rhijn *f* 257, 260. — Boonen. Walchersche Witte *f* 300, 315; Zeeuwsche dito *f* 255, 285; Walchersche Bruine *f* 315, 330; Zeeuwsche Bruine *f* 255, 300; Zeeuwsche Paardeboonen *f* 228, 240; Duiveboonen *f* 250, *f* 265. — Erwten. Walchersche Blaauwe *f* 270, 278; Zeeuwsche dito *f* 255, 270; dito dito groote *f* 270, 285; dito Witte *f* 255, 270; dito Graauwe *f* 270, 315; Geldersche dito *f* 370, 405. — Koolzaad prijshoudend. Zeeuwsch zakmaat 65, 75, 78, 81 £ naar kwaliteit; dito gestort 80 £; Overmaasch gestort 83 £; Vlaamsch gestort 82 £. Zomerzaad is tot 57, 58 £ verkocht. — Nieuw Inlandsch Zaai-Lijnzaad met veel aanvoer, doch door goede vraag 5 cents hooger betaald, eerste kwaliteit 93 a 95 St., tweede kwaliteit 88 a 90 St. per Dordsch Achtendeel. — Nieuw Inlandsch Hennepzaad is tot *f* 250 te koop. — Bruin Mosterdzaad *f* 34, *f* 36, Geel dito *f* 19, 22 per Mud. — Raapkoeken *f* 90, *f* 95. Lijnkoeken *f* 100, 105 per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe. 152, 154/2 ℔ jar. witb. Poolsche *f* 485, 500; 160/2 ℔ Nieuwe Hoogl. Kleefsche *f* 465; 162, 163/2 ℔ Petersburger Kubanka *f* 390. — Rogge. 145, 146/2 ℔ Archangel *f* 255, 257, 260; 146/2 ℔ dito *f* 254; 144/2 ℔ gedroogde Petersburger *f* 250. — Gerst. 128/2 ℔ Mannheimer *f* 244, 246; 130/2 ℔ Coursche *f* 293. — Boekweit. Vlaamsche op 140/2 ℔ *f* 253. — Zaad. Zomerzaad [illegible] gel. *f* [illegible] 6/w. [illegible] *f* 250 6/w. — Gerst. 128/2 ℔ Manheim *f* 244 kont.; 130/2 ℔ Koersche *f* 295 6/w. — Moutwijn *f* 24,25; Jenever *f* 29,75; Amst. Proef *f* 31—, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 20 Okt. Van *Koffij* gingen 1300 b. zeilend Rio af.

Granen stil in een doen.

Van *Harst* zijn 500 v. Amer. zeilend per *Isaac Bell* verkocht. *Rijst* kalm. — Van *Geraffineerde Suiker* zijn 200 m. k° M F verkocht.

ZANTE, 10 Okt. Voor *Krenten* heeft men 75 en zelfs 78 moeten besteden. De geheele oogst is opgeruimd.

PATRAS, 9 Oct. Peloponnesus *Krenten* bedingen voortdurend T 82 a 83 voor Patras en T 80 voor Pirgos en Tilaha.

SCIO, 10 Oct. *Rozijnen*. Re Chismé worden zwarte a P 122 28/40 p. Contare gedaan. Nog 6000 cant. blijven onverkocht.

SMYRNA, 10 Okt. *Fruit*. Sultana Rozijn lager, circa 1200 cant. haalden P 310 a 300. Van Vijgen zijn 16 m. cant. verk. a P 165 a 165 Eleijne a P 200, rood Rozijn gesouteneerd 2000 cant. Jerly bedongen P 155 a 220.

Koers op 116 a 116¼.

NEW YORK, 4 Oct. In het Zuiden is op nieuw vorst ingetreden. De laatste berigten uit New-Orleans noteeren middl. *Katoen* 12½.

Tabak refined 9½, selections 14 a 16. Te Richmond is Tabak (lugs) tot op 10 a 11 c. gestegen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 19 Okt. Cruys, Stad Nijmegen, Akyab.

BROUWERSHAVEN, 18 Okt. Tromp, Amboina, Akyab naar Rotterdam.

ST. HELENA, 3 Sept. Mooi, Welvaart, Batavia n. Amst.

SURINAME, 17 Aug. Koch, Plato, Amst.

UITGEZEILD:

TEXEL, 19 Okt. Witsen, Elias, Zeenimph, en Jaski, Adele, beide Batavia. Bakker, Anna Wilhelmina, Venetië. Bakker, Geertruida Femina, Napels. Bakker, Thetis, en Breckwoldt, Pomona, beide Genua.

HELVOET, 19 Okt. Cordia, Ceres, St. Thomas. Whiteby, Valliant, New-Orleans. Hansen, Panama, New-York.

BROUWERSHAVEN, 19 Okt. Klein, Sophia Koningin der Nederlanden, (Rott.) Batavia.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 20 Oktober, in het O. Z. Heeren Logement.

1. Huis en Erve, Dirk van Hasseltsteeg, H 600; *f* [illegible], *f* 2, B. Keuch. — 2. Huis, Tuin en Erve, Heerengracht, KK 197; *f* 26900, *f* 100, Opgehouden. — 3. Huis, Tuin en Erf, Keizersgracht, X 717; *f* 24400, *f* 100, Dito. — 4. Huis, Tuin en Erve, Keizersgracht, KK 369; *f* 17950, Dito. — 5. Huis, Tuin en Erf, Heerengracht, S 278; *f* 18800, *f* 220, H. J. van Ogtrop. — 6. Huis, Tuin en Erve, Leidschegracht, JJ 7; *f* 8950, *f* 600, C. H. Gijselman. — 7. Huis en Erve, Bloemgracht, MM 69, benevens Pakhuis en Erve, MM 70, en een Pakhuis en Erve, derde Leliedwarsstraat, MM 34; *f* 3525, *f* 800, J. F. Schutte. — 8. Huis, Tuin en Erve, naast Perceel N°. 7, MM 71; *f* 3975, *f* 600, Denzelfden. — 9. Dito, Bloemgracht, MM 80; *f* 3200, *f* 300, J. H. Geselschap. — 10. Huis, Achterhuis en Erve, Kloveniersburgwal, B 18; *f* 5800, *f* 1400, L. de Bull. — 11. Huis en Erve, Nes, A 300; *f* 4425, *f* 800, A. Jong. — 12. Dito, naast Perceel N°. 11, A 299; *f* 2775, *f* 2, F. L. Hoelen. — 13. Dito, Nes, A 316; *f* 2775, R. W. Hartgerink. — 14. Werkplaats, Huis en Erven, Prinsengracht, KK 509; *f* 3900, *f* 400, F. Re[illegible]senbach. — 15. Huis, Tuin en Erve, Vijzelstraat, BB 50[illegible]; *f* 2550, *f* 50, N. G. Roijaards. — 16. Huis en Erve, Kattegatsburgwal, L 722; *f* 2000, Opgeh. — 17. Dito, O. Z. Voorburgwal, B 15; *f* 4875, *f* 150, W. N. Vis. — 18. Huis, Tuin en Erve, Boomstraat, PP 573; *f* 1000, G. van Heerde. — 19. Pakhuis en Erf, Brouwersgr., QQ 7; *f* 2000, H. A. Hilmerspoel. — 20. Huis en Erf, Driehoekstraat, QQ 198; *f* 800, *f* 50, H. A. Baarslag. — 21. Huis, Tuin en Erve, Anjelierstraat, OO 303; niet geveild. — 22. Huis en Erve, Lijnbaansgracht, AA 183; *f* 1300, *f* 50, P. Baay, Jr. — 23. [illegible] Lijnbaansgracht; *f* 1150, *f* 45, Denzelfden. — 24. Buitenverblijf *Hogerlust*, Plantaadje, Middellaan, V 441; *f* 5955, *f* [illegible], R. W. Hartgerink.

Advertentiën.

TIEN DRUPPELS van **K. WILLER'S KRUIDENOLIE**, iederen morgen op het Hoofd of in het Haar gewreven, bij eene wassching met laauw Water en reiniging met eenen goeden schuijer tweemaal 's weeks, bevorderen den groei ongemeen en maken het Haar krachtig, vol, glanzend en golvend. Niet alleen zij, die geen Haar meer hebben, maar ook die vreezen het te zullen verliezen (gemeenlijk begint het dan eerst rossig en stroef te worden) kunnen deze **KRUIDEN-OLIE** met vrucht gebruiken; zij bekleedt zekerlijk de eerste plaats onder al de Haarmiddelen die bekend zijn.

Wij hebben attesten van den deftigen burgerstand, van den militairen stand, van de regterlijke magt en van den Oud-Hollandschen adel, die de waarheid van het bovenstaande bevestigen. Daarbij zijn voorbeelden dat personen die 20 jaren een kaal hoofd hadden, door het voorschriftmatig gebruik dezer olie een sterk hoofdhaar terug bekomen hebben. *f* 1,50 is de prijs van het fleschje.

VERKOOPHUIS en de bekende Depôts. (26[illegible])

(2633) Tegen 1° November of eerder, wordt in eene **Koek- en Banket-Affaire** gevraagd, eene **Winkeldochter**, R. K. Godsdienst, om tevens in de [illegible] Zij, die niet goed [illegible] zullen in geen aanmerking komen. Adres *franco* onder de letters G. J. aan den Boekhandelaar B. LENFRING, Haarlemmerdijk te Amsterdam.

GEBREK AAN EETLUST

is eene ziekte, die even goed de gezondheid ondermijnt, als vele andere die van pijnlijke gewaarwordingen vergezeld gaan. **DU BARRY'S REVALENTA**, die alle gebreken der spijsverteringsorganen verwijdert, hergeeft eetlust en herstelt de maag in korten tijd zoo volkomen, dat men alle spijzen verdragen kan en alles ons goed bekomt. (26[illegible])

BERIGT.

De Wed. J. R. VAN ROSSUM, Boekhandelaar te Utrecht, zal binnen weinige dagen uitgeven:

Het welgelijkend Portret van Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid

J. ZWIJSEN,

Aartsbisschop van Utrecht, enz. enz.

Deze uitgave geschiedt met toestemming van Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid.

Prijs op Chinees papier *f* 1.20. (2632)

BERIGT.

Daar de Eerste Aflevering van het werk: *Het Katholicismus in betrekking met de beschaving van Europa, door* Dr. W. J. F. NUIJENS, waarvan de Prospektus dezer dagen alom verzonden is, in de maand November zal verschijnen, verzoekt de Uitgever C. L. VAN LANGENHUYSEN al degenen die op dit werk nog verlangen in te teekenen, zulks vóór het einde dezer maand te doen. De prospektus is alom gratis verkrijgbaar en in den Tijd van heden opgenomen.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.